

1999. évi XLIII. törvény
a temetőkről és a temetkezésről

Az Országgyűlés az elhunyt személyek emlékének méltó megőrzése és ápolása, a temetkezés közegészségügyi és kegyeleti rendeltetésének érvényesítése, valamint a temető és temetkezési kultúra fejlesztése érdekében a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Alapelvek

1. § (1) A tisztességes és méltó temetés, valamint a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás joga mindenkit megillet.

(2) A végső nyughely megválasztásában és a temetés lebonyolításában az abban közreműködők és az eltemetettők, az elhunyt életében tett rendelkezésére figyelemmel kötelesek együttműködni.

(3) A temetés módja lehet világi és egyházi. A világi temetés szertartásrendjét az eltemetettők határozzák meg. Az egyházi temetés az egyházak hitéleti tevékenységének, vallási szokásainak tiszteletben tartásával történik.

(4) E törvényben foglalt rendelkezéseket a nemzeti és etnikai kisebbségek törvényben biztosított jogainak érvényesítésével kell végrehajtani.

A törvény hatálya

2. § (1) E törvény határozza meg a temetőkkel, a temetkezési emlékhelyekkel és a temetkezési tevékenység ellátásával összefüggő jogokat, kötelezettségeket és feladatokat.

(2) A törvény rendelkezéseit alkalmazni kell

a) azoknak az egyházaknak, felekezeteknek és vallási közösségeknek (a továbbiakban együtt: egyház), települési önkormányzatoknak, kisebbségi önkormányzatoknak, gazdálkodó szervezeteknek [Ptk.685. § *c)* pont], közhasznú szervezeteknek, amelyek tulajdonában, kezelésében, fenntartásában, üzemeltetésében működő vagy lezárt temető, illetőleg temetkezési emlékhely vagy halotthamvasztó van;

b) a temető és temetkezési emlékhely fenntartását, üzemeltetését, valamint temetkezési szolgáltatási tevékenységet végző természetes és jogi személyeknek, illetőleg annak, akire nézve e tevékenységek során jogok keletkeznek, és kötelezettségek hárulnak.

(3) A törvény rendelkezéseit a műemlékvédelem alatt álló temetők, temetkezési emlékhelyek és temetési helyek tekintetében a kulturális örökség védelméről szóló törvénnyel összhangban kell alkalmazni.

(4) A halvaszületett és elvetélt magzatok, csonkolt testrészek, emberi szervek, szervmaradványok eltemetésével összefüggésben – ha jogszabály másként nem rendelkezik – e törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

(5) A hősi temetőre és hősi temetési helyre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a Magyar Köztársaság területén levő más nemzetek hősi temetőire, hősi temetési helyeire is.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában

a) *temető*: a település igazgatási területén belüli, beépítésre szánt, építési használata szerinti zöldfelületi jellegű különleges terület, amely kegyeleti célokat szolgál, közegészségügyi rendeltetésű, és amelyet az elhunytak eltemetésére, a hamvak elhelyezésére létesítettek és használnak, vagy használtak;

b) *köztemető*: az önkormányzat tulajdonában lévő temető, továbbá az a nem önkormányzati tulajdonban lévő temető is, amelyben az önkormányzat – a temető tulajdonosával kötött megállapodás alapján – a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségét teljesíti;

c) *temetkezési emlékhely*: a temetőn kívül, különösen templomban, altemplomban, templomkertben, történeti kertben, urnacsarnokházban vagy más építményben és területen lévő, az elhunytak eltemetésére, urnák elhelyezésére és hamvak szétszórására szolgál;

d) *temetési hely*: a temetőben vagy a temetkezési emlékhelyen létesített sírhely, sírbolt, urnafülke, urnasírhely, urnasírbolt, valamint a hamvasztóüzemi építmény területén, ingatlanán létesített urnafülke, urnasírhely. A temetési helyek egyes formái, a temetés módja, továbbá a földben vagy építményben történő elhelyezkedése alapján különböznek egymástól;

e) *nemzeti sírkert (nemzeti panteon)*: a Nemzeti Kegyeleti Bizottság által annak minősített temető, hősi temető, hősi temetési hely, továbbá temetkezési emlékhely, kegyeleti emlékhely, temetési helyek összessége;

f) *hősi temető, hősi temetési hely*: nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában a honvédelmi kötelezettség fegyveres vagy fegyver nélküli teljesítése közben elesettek, továbbá a teljesítést követően, ezzel közvetlenül összefüggésbe hozható okból elhunytak, valamint háborúban kényszermunkára hurcoltak és elhunytak eltemetésére, hamvaik elhelyezésére szolgáló temető (temetőrész), temetési hely;

g) *kegyeleti emlékhely*: elhunytak emlékének megjelölésére és megőrzésére létesített építmény, emlékmű, emlékjel, épületen elhelyezett emléktábla;

h) *kegyeleti közszolgáltatás*: a köztemető fenntartását, továbbá üzemeltetését magába foglaló egyéni és közösségi kegyeleti célú, az elhunyt emlékének megőrzésére irányuló önkormányzati tevékenységek összessége;

i) *egészségügyi intézmény*: egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedéllyel rendelkező személy, illetőleg intézmény.

II. Fejezet

A TEMETŐ

Általános szabályok

4. § (1) A temető tulajdonosa az állam, a települési önkormányzat, az egyház, a helyi és országos kisebbségi önkormányzat, gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c) pontja] és közhasznú szervezet lehet.

(2) Azon a településen, ahol nincs önkormányzati tulajdonú temető, gazdálkodó szervezet vagy közhasznú szervezet a temetőtulajdonban tulajdoni hányadot akkor szerezhet, ha az önkormányzat legalább 51%-os tulajdoni hányadban tulajdonosa lesz a temetőnek. Az önkormányzat tulajdoni hányada a működés során sem csökkenthető 51% alá.

5. § (1) A temető fenntartója a temető tulajdonosa, illetve az, aki kezelői joggal rendelkezik.

(2) Az állami tulajdonban lévő temető kezelőjét az e törvényben és a végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott jogok és kötelezettségek a tulajdonossal megegyezően illetik meg, illetve terhelik.

(3) Köztemető fenntartója a települési önkormányzat, fővárosban a fővárosi önkormányzat. A temető fenntartásáról a települési önkormányzatok társulás, illetőleg együttműködés útján is gondoskodhatnak.

6. § (1) A temető tulajdonosának feladata a temető tárgyi és infrastrukturális létesítményeinek, zöldfelületeinek, valamint sírhelytábláinak megépítése, illetőleg kialakítása.

(2) A temető tulajdonosának feladata a temető kegyeleti méltóságának őrzése.

(3) A temető tulajdonosa – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – köteles a temető fenntartásáról, továbbá üzemeltetéséről gondoskodni. E feladatait saját maga, illetve – szerződés alapján – gazdálkodó szervezet útján is elláthatja.

(4) Köztemető esetében a temető használatának rendjéről önkormányzati rendeletben, egyéb temetők esetében temetőszabályzatban kell rendelkezni.

7. § (1) A temető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellátását a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság ellenőrzi.

(2)

(3) Ha a köztemető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatokat az önkormányzat a kegyeleti közszolgáltatási szerződés útján látja el, a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság ellenőrzi a szerződésben foglaltak maradéktalan teljesítését. Szerződésszegés esetén kezdeményezheti a szerződés felmondását.

(4) A temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság az ellenőrzés során a köztemetőben vezetett nyilvántartásokba betekinthez, továbbá vizsgálhatja a temetőben szolgáltatást végzők jogosultságát.

Temető létesítése, lezárása, megszüntetése, újra-használatbavétele

8. § (1) A temető beépítési előírásait a helyi építési szabályzatban és szabályozási tervben kell meghatározni.

(2) A temető és a temetkezési emlékhely építményei, közművei, egyéb infrastrukturális létesítményei építéséhez, létesítéséhez, bővítéséhez, továbbá a kegyeleti emlékhely létesítéséhez külön jogszabályban előírtak szerint a tulajdonosnak engedélyt kell kérnie.

(3) A köztemető létesítéséről, bővítéséről, lezárásáról és megszüntetéséről a települési önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) gondoskodik.

9. § (1) A temető létesítése során a temetőtulajdonos

a) utat,

b) ravatalozót,

c) a halottak ideiglenes elhelyezésére szolgáló tárolót és hűtőt,

d) boncolóhelyiség-csoportot,

e) a temető bekerítését vagy élősövényvel való lehatárolását,

f) vízvételi lehetőséget, illemhelyet,

g) a temető területének – rendeltetésének és a hely jellegének megfelelő – parkosítását, az utak sorfásítását,

h) hulladéktárolót

a kormányrendeletben meghatározottak szerint köteles biztosítani.

(2) Lezárt temetőben az (1) bekezdés e), f) és h) pontjában meghatározott temetői létesítményeket kell biztosítani.

10. § (1) Ha a temető, temetőrész, sírhelytábla, temetési hely betelt, azt a temető fenntartója jogosult lezárni, és ott a további temetkezést megtiltani.

(2) A temető és a temetési hely – kormányrendeletben foglaltak szerint – megszüntethető a tulajdonos döntése alapján, ha a temetési hely használati ideje lejárt.

(3) Lezárt temetési hely kiüríthető, ha a lezárásától, illetőleg az utolsó temetkezéstől számított használati ideje letelt. A temetési helyre rátemetett maradványok, valamint az elhelyezett urna az eredeti használati időt nem hosszabbítja meg.

11. § (1) A nemzeti sírkert fennállásáig nem szüntethetők meg és nem helyezhetők át a benne található temetési helyek.

(2) Hősi temető, hősi temetési hely megszüntetéséhez a honvédelemért felelős miniszter jóváhagyása is szükséges.

(3) Ha a nemzeti sírkert megszűnik, a temetési helyek áthelyezéséről kell gondoskodnia annak, akinek a megszüntetés az érdekkörébe tartozik.

12. § Lezárt, nem működő temető ismételt használatba vételekor vagy kegyeleti park céljára való átalakításakor a létesítésre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A temető fenntartása

13. § (1) A temetőfenntartó feladata a temető rendeltetésszerű használatához szükséges építmények, közművek, egyéb tárgyi és infrastrukturális létesítmények, valamint a közcélú zöldfelületek karbantartása, szükség szerinti felújítása és gondozása.

(2) A temető területén belüli közcélú zöldfelületek és utak területe újabb temetési helyek létesítésével nem csökkenthető.

14. § A hősi temetőt, hősi temetési helyet nemzetközi egyezményben foglaltak szerint kell fenntartani, és megőrizni.

15. § (1) Nemzeti sírkerthez – ezen belül a nemzeti panteonba – tartozó temetőket, hősi temetőket, hősi temetési helyeket, temetkezési emlékhelyeket, kegyeleti emlékhelyeket, temetési helyeket a Nemzeti Kegyeleti Bizottság határozza meg.

(2) A Nemzeti Kegyeleti Bizottság nevéhez és funkciójához méltó testület.

(3) A Nemzeti Kegyeleti Bizottság feladata különösen

a) a nemzeti sírkertek megteremtésére irányuló kezdeményezések véleményezése;

b) a rendelkezési jog gyakorlása a nemzeti sírkertbe tartozó temetési helyek és kegyeleti emlékhelyek tekintetében;

c) a megemlékezés módszertanának és gyakorlatának kialakítása;

d)

(4) A Nemzeti Kegyeleti Bizottság feladatait Titkárságán (a továbbiakban: Titkárság) keresztül látja el.

(5) A Titkárság feladata különösen

a) a nemzeti sírkertbe tartozó temetési helyek nyilvántartásba vétele és nyilvántartása;

b) a nemzeti sírkertek fenntartásával kapcsolatos feladatok meghatározása.

A temető üzemeltetése

16. § A temető üzemeltetését e törvényben, kormányrendeletben, temetőszabályzatban, továbbá köztemető esetén önkormányzati rendeletben, és a kegyeleti közszolgáltatási szerződésben meghatározott rendelkezések szerint kell ellátni. Az üzemeltető

a) meghatározza a temetkezési szolgáltatás, illetőleg a temetőben végzett egyéb vállalkozási tevékenységek ellátásának temetői rendjét;

b) biztosítja az eltemetés (urnaelhelyezés) feltételeit, ideértve a temetési helyre való első temetést megelőzően a sírhely kiásásáról (sírásás) való gondoskodást;

c) megállapítja a temetőlátogatók kegyeletgyakorlásának feltételeit, a nyitvatartási időt;

d) biztosítja a ravatalozó, boncolóhelyiség-csoport és ezek technikai berendezései, tárolók és hűtők, valamint a temető egyéb közcélú létesítményei (infrastruktúra) karbantartását, és működteti azokat;

e) gondoskodik a temetőbe kiszállított elhunytak átvételéről, és biztosítja a temető nyitását, zárását;

f) megőrzi a nyilvántartó könyveket;

g) tájékoztatja a temetőlátogatókat;

h) kijelöli a temetési helyeket;

i) elvégzi a temető és létesítményeinek tisztán tartását, az utak karbantartását, síkosságmentesítését és a hóeltakarítást;

j) összegyűjti és elszállítja a hulladékot;

k) gondoskodik a temető rendjének betartásáról és betartatásáról;

l) összehangolja a temetői létesítmények, így különösen a ravatalozó használatával kapcsolatos temetkezési szolgáltatói tevékenységeket, szervezési intézkedésekkel elősegíti a temetés és az urnaelhelyezés zökkenőmentes lefolytatását;

m) gondoskodik az ügyfélfogadásról.

17. § (1) A temető üzemeltetését az a gazdálkodó szervezet láthatja el, amely a kormányrendeletben meghatározott szakmai követelményeknek megfelel.

(2) Az üzemeltető a temetkezési szolgáltatók tekintetében köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét.

18. § (1) A temetőben – a kegyeleti jogok gyakorlása céljából – a temetési helyekről az üzemeltető nyilvántartásokat vezet. A sírboltokról szóló nyilvántartás vezetésére a sírbolt könyv, az egyéb temetési helyek nyilvántartására a nyilvántartó könyv szolgál.

(2) A nyilvántartó könyv a következő adatokat tartalmazza: folyószám, a temetés (urnaelhelyezés vagy a hamvak szétszórásának) napja, az elhalt természetes személyazonosító adatai, legutolsó lakóhelyének a címe, az elhalálozás időpontja, a sírhelytábla, sírhelysor, temetési hely száma, valamint az eltemetettő, illetve a temetési hely felett rendelkezni jogosult személy neve, lakcíme, és a síremlékre vonatkozó bejegyzések.

(3) A sírbolt könyvet a (2) bekezdésben meghatározott tartalommal kell vezetni a sírbolt számának feltüntetésével. A sírbolt könyvbe be kell jegyezni a sírbolt felett rendelkezni jogosult személynek a sírboltra vonatkozó rendelkezéseit is.

(4) Az ismeretlen holttest esetében a nyilvántartó könyvbe be kell vezetni az eljáró hatóság nevét, az eljárás ügyszámát.

(5) A nyilvántartó könyvbe és a sírbolt könyvbe az eltemetettő és a temetési hely felett rendelkezni jogosult személy tekinthet be.

(6) Az üzemeltető a nyilvántartó könyv, illetve a sírbolt könyv adatai alapján a temető nyitvatartási ideje alatt felvilágosítást köteles adni az elhunyt személy temetési helye után érdeklődőnek.

(7) A temető üzemeltetője köteles gondoskodni a nyilvántartó könyvbe, illetve a sírbolt könyvbe bejegyzett (tárolt) személyes adatok biztonságáról.

A temetés

19. § (1) Az eltemetés módja szerint a temetés hamvasztással vagy elhamvasztás nélkül történik, egyházi vagy világi szertartás szerint.

(2) Az eltemetés módjára és helyére nézve az elhunyt életében tett rendelkezése az irányadó, amennyiben ez nem ró az eltemetettő személyére aránytalanul nagy terhet.

(3) Az elhunyt életében tett rendelkezése hiányában az eltemetés módját és helyét az határozza meg, aki a temetésről gondoskodik, vagy arra köteles lenne, de a temetésről más szerv vagy személy úgy gondoskodik, mintha az elhunyt saját halottja volna.

(4) Ha a temetésről több személy gondoskodik és közöttük az eltemetés módja tekintetében nincs megegyezés, a temetés csak elhamvasztás nélkül történhet.

20. § (1) A temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:

a) aki a temetést szerződésben vállalta;

b) akit arra az elhunyt végrendelete kötelez;

c) végintézkedés hiányában elhunyt temetéséről az elhalálozása előtt vele együtt élő házastársa vagy élettársa;

d) az elhunyt egyéb közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pontja] a törvényes öröklés rendje szerint.

(2) Ha temetésre kötelezett személy nincs, ismeretlen helyen tartózkodik, vagy a kötelezettségét nem teljesíti, a temetésről az elhalálozás helye szerint illetékes települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat) polgármestere – jogszabályban meghatározott határidőn belül – gondoskodik.

21. § (1) Az elhunytat temetőben vagy temetkezési emlékhelyen létesített temetési helyen kell eltemetni. Hamvasztásos temetés esetén a hamvak urnában helyezhetők el, illetőleg – a kormányrendeletben előírt feltételek szerint – szétszórhatók.

(2) A hamvakat tartalmazó urnát az eltemetésre köteles személynek – kérésére – ki kell adni.

(3) Nem magyar állampolgárságú személyt – kormányrendeletben foglalt feltételek szerint – lehet eltemetni.

22. § (1) A temetési hely felett – a nemzeti sírkertbe tartozó temetési hely kivételével – az rendelkezik, aki megváltotta.

(2) A rendelkezési jog gyakorlása a temetési helyre helyezhető személyek körének meghatározására, síremlék, sírjel állítására és mindezek gondozására terjed ki.

(3) A temetési hely újraváltásában elsőbbséget élvez az eltemettető, halála esetén pedig a törvényes öröklés rendje szerint soron következő közeli hozzátartozója.

(4) A temetési hely feletti rendelkezési jog időtartamát jogszabály határozza meg, amely hamvasztásos temetés esetében nem lehet kevesebb 10 évnél, egyéb esetekben nem lehet kevesebb 25 évnél.

23. § Temetőn vagy temetkezési emlékhelyen kívül ravatalozni az egészségügyi államigazgatási szervnek az engedélyével lehet.

24. § (1) Halottat csak külön jogszabályban előírt orvosi vizsgálat és az erről szóló halottvizsgálati bizonyítvány alapján szabad eltemetni, vagy elhamvasztani. A halottvizsgálati bizonyítványt a temetés előtt kell az üzemeltető részére átadni. Az elhunyt elhamvasztásához a halottvizsgálati bizonyítványra minden esetben fel kell jegyezni az elhamvaszthatóságot. A halottvizsgálati bizonyítvány egy példányának megőrzéséről a temető tulajdonosa gondoskodik.

(2) Ha a halál körülményeinek vizsgálatára hatósági eljárás indult (rendkívüli halál), az elhunyt eltemetéséhez, illetve elhamvasztásához a halottvizsgálati bizonyítvány mellett az eljáró hatóság engedélye is szükséges.

(3) Az elhunyt eltemetésére, elhamvasztására, az urna földbe temetésére – a sírboltba temetés és az urna kivételével – olyan, a kegyeleti igényeknek megfelelő koporsó, illetőleg kellék használható, amely lebomlik, és nem veszélyezteti a környezetet.

III. Fejezet

TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

25. § (1) Temetkezési szolgáltatási tevékenység:

- a) a temetésfelvétel,
- b) az elhunytaknak a kegyeleti igényeknek megfelelő temetésre való – az egészségügyi szolgáltató halottkezelési feladatkörébe nem tartozó és az egészségügyi intézmény területén kívül végzett – előkészítése,
- c) a temetéshez szükséges kellékekkel való ellátás,
- d) a ravatalozás,
- e) a búcsúztatás,
- f) sírhelynyitás és visszahantolás,
- g) a sírba helyezés,
- h) a halottszállítás,
- i) a hamvasztás és az urnakiadás,

- j) az urnaelhelyezés,
- k) a hamvak szórása,
- l) az exhumálás,
- m) az újratemetés.

(2) A temetkezési szolgáltatási tevékenységek teljeskörűen vagy önállóan is végezhetők (a továbbiakban együtt: temetkezési szolgáltatás).

(3) Az egyházi szertartás szerinti búcsúztatás e törvény értelmében nem minősül temetkezési szolgáltatásnak.

26. § (1) Temetkezési szolgáltatási tevékenység kormányrendeletben meghatározott műszaki, közegészségügyi és alapvető kegyeleti, illetve személyi feltételek szerint gyakorolható.

(2) A temetkezési szolgáltató köteles az engedélyezett temetkezési szolgáltatási tevékenységet a kegyeleti jogok betartása mellett, folyamatos rendelkezésre állással ellátni. Tevékenységének gyakorlása során a szolgáltató az 1. §-ban meghatározott alapelvek érvényesülését köteles biztosítani.

27. § (1) A temetkezési szolgáltató a temető, a hamvasztóüzem és a temetkezési emlékhely területén kívül

a) a temetkezési szolgáltatások közül a temetésfelvételt, az elhunyt temetésre való előkészítést és a temetéshez szükséges kellékekkel történő ellátását, továbbá

b) a temetkezési szolgáltatás ellátása során az elhunyt hűtését, a halotyszállító jármű tárolását

csak engedélyezett telephelyen végezheti.

(2) Egészségügyi intézményben – az egészségügyi igazgatás körébe tartozó, elhalálozással kapcsolatos ügyintézésen kívül – nem lehet temetkezési szolgáltatás céljából telephelyet létesíteni és működtetni. A megrendelés megszerzése érdekében az eltemettető nem befolyásolható sem az intézmények alkalmazottai, sem temetkezési szolgáltató által.

(3)–(5)

(6) Köztemető területén külön jogszabályban meghatározott telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenység végzésére nem lehet telephelyet létesíteni, és ilyen tevékenységgel létrehozott terméket – a temetéshez szükséges kellékek kivételével – nem lehet forgalmazni.

28. § A temetkezési szolgáltató a tevékenység ellátása során köteles az eltemettetőnek a temetési szertartásra vonatkozó rendelkezését – az egyházi temetés esetén az egyházi szertartás rendjének megfelelően – tiszteletben tartani.

A temetkezési szolgáltató

29. § (1) Egészségügyi intézményben az orvos, az egészségügyi feladatot ellátó vezetői megbízású alkalmazott, továbbá az egészségügyi feladatot ellátó alkalmazott nem lehet temetkezési szolgáltatást végző egyéni vállalkozó, egyéni cég, illetőleg gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pontja] nem lehet ugyanabban a megyében temetkezési szolgáltatást végző egyéni vállalkozó, egyéni cég tagja, illetőleg gazdasági társaság vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja.

30. § (1) Temetkezési szolgáltatási tevékenység a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság engedélyével folytatható.

(2) A temetkezési szolgáltatási tevékenység folytatását a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság annak engedélyezi,

a) aki büntetlen előéletű, és nem áll a temetkezési szolgáltatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,

b) aki igazolja szakmai alkalmasságát, továbbá megfelelő pénzügyi teljesítőképességét,

c) aki rendelkezik az alapvető kegyeleti feltételeknek, valamint a munkavégzésre vonatkozó előírásoknak megfelelő, a tevékenység méltóságát nem sértő, a környezetben élők egészségét és a környezetet nem veszélyeztető telephellyel,

d) aki írásbeli nyilatkozatot tesz arról, hogy vele szemben összeférhetlenség nem áll fenn, és

e) akinek gazdálkodó szervezet esetében legalább egy személyesen közreműködő tagja vagy alkalmazottja, egyéni vállalkozó esetében – ha a tevékenységet nem maga látja el – legalább egy foglalkoztatottja rendelkezik a Kormány rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott követelményeket – a (4) bekezdésben meghatározottakra figyelemmel –

a) egyéni vállalkozás esetén az egyéni vállalkozónak,

b) a gazdasági társaság vezetőjének,

c) az egyéni cég tagjának

kell igazolnia.

(4) A temetkezési szolgáltatási tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, valamint nem áll a temetkezési szolgáltatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság részére – annak a temetkezési szolgáltatási tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóság a (6) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünyügyi nyilvántartó szervtől.

(5) A temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóság az engedéllyel rendelkező szolgáltatókról nyilvántartást vezet.

(6) A temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóság a temetkezési szolgáltatási tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a nyilvántartásba vett temetkezési szolgáltatást végző személy büntetlen előéletű, és nem áll a temetkezési szolgáltatási tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóság adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag arra irányulhat, hogy a temetkezési szolgáltatási tevékenységet folytató személy büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a temetkezési szolgáltatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(7) A (4) és (6) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóság

a) a temetkezési szolgáltatási tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig vagy

b) a temetkezési szolgáltató nyilvántartásba vétele esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a nyilvántartásból való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

31–32. §

33. § (1) A pénzügyi teljesítőképesség akkor megfelelő, ha az egyéni cég, a gazdasági társaság vagy az egyéni vállalkozó

a) adó-, vám- és járulékfizetési kötelezettségének igazoltan eleget tett,

b) igazolja és vállalja, hogy a kormányrendeletben meghatározott mértékű vagyoni biztosítékkal folyamatosan rendelkezik, amelyet kizárólag a temetési szolgáltatást igénybevevők olyan kártérítési igényének közvetlen kielégítésére használhat fel, amelyet a szolgáltatással okozott.

- (2) Az (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott biztosíték
- a*) a bankszámlát vezető pénzügyintézetnél lekötött és elkülönítetten kezelt pénzbeli betét;
  - b*) ilyen összeg erejéig vállalt bankgarancia vagy felelősségbiztosítás.

(3) Ha a gazdasági társaság vagy az egyéni vállalkozó az (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott adatokat nem igazolja, és nem szerepel a köztartozásmentes adózói adatbázisban, a temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóság – a pénzügyi teljesítőképeség igazolása céljából – megkeresi az (1) bekezdés *a*) pontjában szereplő adatokról nyilvántartást vezető hatóságot. A megkeresett hatóság az adatszolgáltatása körében arról ad tájékoztatást, hogy az alapítónak van-e meg nem fizetett, lejárt köztartozása.

34. § A temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóság a 30. §-ban meghatározott engedélyt visszavonja, ha megállapítja, hogy kiadásának feltételei már nem állnak fenn.

Halottszállítás

35. § (1) Holttestet szállítani kizárólag a közegészségügyi és a járványügyi szabályokat és az alapvető kegyeleti feltételeket kielégítő, erre a célra kialakított járműben, fedéllel ellátott koporsóban (szállítókoporsóban) lehet.

(2) Rendkívüli halálesetekkel összefüggő halottszállításról külön jogszabály rendelkezik.

36. § (1) Holttest, urna külföldre történő szállításához – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – a rendeltetési hely szerinti ország hatóságának, valamint az elhalálozás helye szerint egészségügyi államigazgatási szervnek az engedélye szükséges.

(2) Holttest külföldről Magyarországra való szállításához be kell szerezni a magyar külképviselet hatósági engedélyét, valamint az indító ország közegészségügyi hatóságának szállítási engedélyét, továbbá a befogadó temető, illetve temetkezési hely nyilatkozatát.

(3) A nemzetközi halottszállítás egyéb feltételeit külön jogszabály tartalmazza.

Halotthamvasztás

37. § (1) Hamvasztóüzemi építményt létesíteni vagy átalakítani, felújítani a településrendezési tervnek megfelelően és építési engedély alapján lehet.

(2)

38. § (1) Ha a halottvizsgálati bizonyítvány szerint a holttest hamvasztható, a hamvasztást az ország területén működő bármely hamvasztóüzemben el lehet végezni. A hamvaszthatóságot tanúsító halottvizsgálati bizonyítványról az üzem másolatot készít, amit a nyilvántartáshoz csatolva kell megőrizni.

(2) Magyarországon elhunyt külföldi személy, vagy más országban elhunyt és Magyarországra szállított külföldi személy elhamvasztásához az elhunyt állampolgársága szerinti ország külképviseletének, ennek hiányában az utolsó lakhelye szerint illetékes hatóság engedélye szükséges, ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

(3) Hamvasztóüzem céljára felhasznált ingatlanon hagyományos sírhelyek, sírboltok nem létesíthetők, kivéve, ha az üzem temető területén létesült.

(4) Ismeretlen holttest nem hamvasztható el.

IV. Fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

A kegyeleti közszolgáltatási szerződés

39. § (1) Köztemető fenntartására és üzemeltetésére az önkormányzat azzal a gazdálkodó szervezettel köthet kegyeleti közszolgáltatási szerződést, amely a kormányrendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

- (2) A szerződésnek tartalmaznia kell
- a) a tevékenység gyakorlásának helyét;
  - b) az ellátandó tevékenységek felsorolását;
  - c) a teljesítés módját és idejét;
  - d) a feladat mennyiségi és minőségi követelményeit;
  - e) a szerződés érvényességi idejét, amely 5 évnél rövidebb és 15 évnél hosszabb nem lehet, de újbóli megkötése nem zárható ki;
  - f) a szolgáltatás finanszírozásának rendjét;
  - g) a szolgáltatás ellenértékének mértékét és a megfizetés módját;
  - h) a közüzemi szerződési kötelezettség alanyait;
  - i) a szolgáltatáshoz szükséges eszközök mennyiségi és minőségi előírásait és rendelkezésre bocsátásának módját;
  - j) az önkormányzati vagyontárgyak használatának, karbantartásának, felújításának és pótlásának szabályait;
  - k) a szolgáltatást végző személyekkel kapcsolatos követelményeket;
  - l) a szerződés fennállása alatt az önkormányzatot megillető ellenőrzési jogosítványokat;
  - m) arra vonatkozó kötelezettségvállalást, hogy ha a gazdálkodó szervezet a kegyeleti közszolgáltatás mellett temetkezési szolgáltatást is végez, a kegyeleti közszolgáltatást más gazdasági tevékenységétől, így a temetkezési szolgáltatástól számvitelileg elkülöníti;
  - n) a birtokbaadás feltételeit;
  - o) arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a szerződésre egyebekben a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) A szerződés azonnali hatállyal felmondható, ha a gazdálkodó szervezet a (2) bekezdés m) pontjában meghatározott kötelezettségét megszegi.

40. § (1) Az önkormányzat rendelete kötelezővé teheti a köztemetőn belüli, az elhunyt hűtésével, a temetőben erre a célra rendszeresített szállító járművön történő szállításával, továbbá a hamvaknak az erre szolgáló berendezéssel történő szórásával, sírhelynyitással és visszahantolással kapcsolatos feladatok ellátására az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezésének igénybevételét (a továbbiakban: az üzemeltető által biztosított szolgáltatás).

(2) A temető tulajdonosa, köztemető esetén az önkormányzat a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatosan felmerült szükséges és indokolt költségek alapján állapítja meg

- a) a temetési hely, illetőleg az újraváltás díját,
- b) a temetkezési szolgáltatók kivételével a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temetőfenntartási hozzájárulás díját,
- c) a temetői létesítmények, illetve az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételéért a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díjat.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott díjfajtákon belül a köztemetőkre vonatkozó díjak mértékét az önkormányzat rendeletben állapítja meg. A díjmértékeket évente felül kell vizsgálni.

(4) Az egyes díjfajtákon belül a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temetőfenntartási hozzájárulási díj mértéke az adott évben az egyes sírhelyekre megállapított megváltási díjtételek egyszerű számtani átlagának 5%-át nem haladhatja meg.

(5) A települési önkormányzat képviselő-testülete, fővárosban a közgyűlés a díj megállapításakor kikéri a fogyasztók területileg illetékes érdekképviselői szerveinek véleményét.

Felhatalmazások

41. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

a) az e törvény szerinti temetkezési szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a tevékenységet folytatókra vonatkozó szakmai képesítési követelményeket, a tevékenység gyakorlásának műszaki, kegyeleti, közegészségügyi szabályait, az e tevékenységre jogosító engedély kiadásának rendjét, az engedéllyel rendelkezőkről vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket;

b) a tevékenység ellátására való jogosultság és kötelezettség eseteit, a közköltségen történő temetés, a belföldi és külföldi halotyszállítás, a nem magyar állampolgár belföldi eltemetésének és hamvasztásának szabályait;

c) a temetőfenntartás és üzemeltetés, a hamvasztóüzemi építmény működési, közegészségügyi szabályait;

d) a temetők létesítésével, bővítésével, lezárásával, megszüntetésével és ismételt használatbavételével, valamint az eltemetéssel, a hamvasztással, az urnaelhelyezéssel, hamvak szórásával, a sírnyitással, a rátemetéssel, az exhumálással kapcsolatos részletes rendelkezéseket;

e) a temető, a temetkezési emlékhely, továbbá a temetési hely építményei létesítésének építési szabályait;

f) a Nemzeti Kegyeleti Bizottság szervezetére, tagjaira, feladataira és működésére, továbbá annak Titkárságára vonatkozó szabályokat;

g) a temetőszabályzat kötelező tartalmi elemeit;

h) a Nemzeti Kegyeleti Bizottság javaslatára a „Nemzeti Gyásznapi” állandó vagy eseti meghatározására, a gyász nemzeti méretű kifejezésére és megformálására vonatkozó szabályokat.

(2)

(3) A települési önkormányzat, fővárosban a közgyűlés rendeletben állapítja meg – a köztemetőre vonatkozóan – különösen

a) a temető rendeltetésszerű használatához szükséges egyéb helyi tárgyi és infrastrukturális feltételeket;

b) a temető használatának és igénybevételének szabályait;

c) a temetési hely gazdálkodási szabályait;

d) a sírhely méretezését, sírjelek alkalmazását, a kegyeleti tárgyak, növényzet elhelyezését, a sírgondozás szabályait;

e) temetőben a kegyeleti közszolgáltatások feltételeit, a temetési hely megváltási díját, a temetőfenntartási hozzájárulás díját, illetve a létesítmények vállalkozók részéről történő igénybevételének díját;

f) a temetési szolgáltatás, illetőleg a temetőben végzett egyéb vállalkozói tevékenységek ellátásának temetői rendjét;

g) a szabálysértés eseteit és az eljáró önkormányzati szabálysértési hatóságot.

41/A. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a temetkezési szolgáltatásokat engedélyező hatóságot rendeletben jelölje ki.

41/B. § Felhatalmazást kap a helyi önkormányzatokért felelős miniszter, hogy – az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben – a temetkezési szolgáltatási engedély kiadása iránt fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat rendeletben állapítsa meg.

42. § Ahol az önkormányzat a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségéről kegyeleti közszolgáltatási szerződés keretében gondoskodik, a temető használatának szabályait önkormányzati rendeletben kell megállapítani.

Átmeneti és záró rendelkezések

43. § (1) E törvény a 24. § (3) bekezdésének kivételével a kihirdetését követő hatodik hónap első napján lép hatályba. A 24. § (3) bekezdése 2002. január 1-jén lép hatályba.

(2) A meglévő temető tulajdonosának a 9. §-ban meghatározott temetői létesítményeket és közműveket e törvény hatálybalépését követő öt éven belül kell megépíteni. Emiatt azonban temetési helyek nem számolhatók fel a használati időn belül, kivéve a temető tulajdonosának az eltemettetővel történt kölcsönös megegyezését. Megegyezés hiányában a használati idő lejártát követő két éven belül kell az építést elvégezni.

(3)–(4)

(5) A törvény hatálybalépésekor már működő temetkezési szolgáltatónak a személyes megbízhatóságát, szakmai alkalmasságát és pénzügyi teljesítőkéességét a kormányrendeletben meghatározott határidőn belül és az ott meghatározott módon kell igazolnia.